

Polskie Towarzystwo
Psychoterapii Gestalt

E-PSYCHOTERAPIA PROWADZENIE PSYCHOTERAPII I SUPERWIZJI ONLINE

Praca online wymaga wzięcia pod uwagę kwestii związanych z etyką, bezpieczeństwem danych i przepisami prawa.

Bardzo ważne są zjawiska, które zachodzą w procesie psychoterapii prowadzonej za pomocą usług teleinformatycznych. Dostępne aktualnie wyniki badań, dotyczące psychoterapii prowadzonej online są obiecujące, jednak jest to stosunkowo mało zbadany obszar. Zachęcamy do śledzenia najnowszych publikacji.

W każdym przypadku zalecamy dokonanie szczegółowej analizy sytuacji pacjenta/klienta. Spotkania online nie są rekomendowaną formą pracy dla każdego pacjenta/klienta i/lub w każdej sytuacji klinicznej.

Zachęcamy jednocześnie do podejmowania decyzji o pracy online (lub telefonicznie) po analizie osobistych predyspozycji, kompetencji i możliwości. Nie każdy psychoterapeuta i/lub superwizor jest gotowy do takiej formy pracy.

REKOMENDACJE ZARZĄDU POLSKIEGO TOWARZYSTWA PSYCHOTERAPII GESTALT WERSJA Z DNIA 17.03.2020 R.

1. W każdym przypadku rekomendujemy dokonanie szczegółowej analizy sytuacji pacjenta/klienta. **Spotkania online nie są formą pracy rekomendowaną dla każdego pacjenta/klienta i/lub w każdej sytuacji klinicznej.**
2. Praca online lub przez telefon powinna być rozważana jedynie w przypadku, **jeśli kontakt bezpośredni w gabinecie nie jest możliwy.** Rekomendujemy szczegółową analizę tego aspektu sytuacji pacjenta/klienta przed zawarciem kontraktu psychoterapeutycznego.

E-PSYCHOTERAPIA

PROWADZENIE PSYCHOTERAPII I SUPERWIZJI ONLINE

3. Psychoterapeuci i superwizorzy pracujący *online* muszą zwrócić szczególną uwagę na specyficzne **zjawiska zachodzące w procesie psychoterapii**, jakie wiążą się z prowadzeniem sesji *online*.
4. **Zadbaj** o otrzymanie świadomej zgody pacjenta/klienta na pracę *online*.

Możesz skorzystać z bezpłatnych wzorów dokumentów przygotowanych przez PTPG:

<https://gestaltpolska.org.pl/pl/rodo-w-praktyce-psychoterapeuty-wzory-dokumentow>.

5. **Sprawdź, czy aplikacja lub platforma, którą wybrałaś/łeś korzysta z szyfrowania metodą end-to-end.** Oznacza to, że z wyjątkiem nadawcy i odbiorcy wiadomości (lub obrazu) nikt nie będzie w stanie jej odczytać.
6. **Nie prowadź e-psychoterapii i e-superwizji za pośrednictwem aplikacji i platform związanych z mediami społecznościowymi**, np. Facebooka, Messengera, WhatsUp. Nie gwarantują one bezpieczeństwa oraz poufności danych wrażliwych.
7. **Polskie Towarzystwo Psychoterapii Gestalt rekomenduje** korzystanie, jedynie z aktualnych wersji aplikacji i platform *online*, zapewniających szyfrowanie danych metodą *end-to-end encryption*, np. Signal (połączenia głosowe, wideo), Threema (połączenia głosowe).

Jeśli chcesz korzystać też z komputera, to warto zapoznać się z rozwiązaniami platform z funkcją wideokonferencji, np. Zoom, Doxy.me, VSee Clinic, Cisco Webex, Teams, Skype for Business, Google Meet (stan na 17 marca 2020 r.). Rekomendujemy wybór rozwiązania oferującego *Business Associate Agreement (BAA)*.

8. **Warunki korzystania z aplikacji i platform są ciągle aktualizowane, koniecznie je sprawdzaj.** W razie potrzeby korzystaj z porad specjalistów.
9. **Koniecznie sprawdź**, jaki podmiot i w jakim kraju będzie przetwarzał dane Twojej firmy (i tym samym Twoich pacjentów/klientów), czy podmiot, z usług którego zamierzasz skorzystać stosuje przepisy GDPR (dla podmiotów działających na terenie Unii Europejskiej) lub RODO. Szukaj informacji/oznaczeń, np. „GDPR compliant”.
10. Psychoterapeuci i superwizorzy, którzy pracują *online*, są zobowiązani do podejmowania kroków mających na celu **zapewnienie jak największego bezpieczeństwa danych** swoich pacjentów/klientów oraz superwizantów. Każdy pacjent/klient oraz superwizant powinien zostać poinformowany o potencjalnych ryzykach dotyczących poufności, związanych z korzystaniem z tej formy kontaktu. Po prostu: żaden z komunikatorów, czy platform nie jest w 100% bezpieczny.
11. Pamiętaj, że każde urządzenie i każdy system, z którego korzystasz, musi posiadać odpowiednio **bezpieczne i silne hasło**. Do tworzenia swoich haseł nigdy nie używaj informacji osobistych, np. daty urodzenia partnera, partnerki, męża, żony, imienia dzieci, itp.
12. Pamiętaj, że **szyfrowanie nie zabezpieczy danych, jeżeli Twoje hasła i hasła stosowane przez pacjentów/klientów będą słabe**. Silne i bezpieczne hasło powinno składać się minimum z 8 znaków (rekomendujemy hasła 12 znakowe i więcej), zawierać małe i duże litery oraz znaki specjalne.
13. Zabezpiecz odpowiednio **dostęp do danych w aplikacjach** do kontaktu z pacjentem/klientem, jak **również we wszystkich powiązanych z Twoim kontem innych danych**, np. powiązana poczta czy numer telefonu.
14. Zapoznaj się z broszurą PTPG „**Standard RODO w gabinecie psychoterapeuty**”. Znajdziesz w niej wiele innych praktycznych wskazówek dotyczących ochrony danych wrażliwych.
15. **Jeśli decydujesz się na pracę online w wyjątkowej sytuacji/niespodziewanie**, np. w związku z pandemią, zadbaj wcześniej o szczegółowe informacje dla pacjenta/klienta dotyczące zasad spotkań *online*, danych dostępowych, loginu, konieczności korzystania z aktualnej wersji wybranej aplikacji, ect. Być może część pierwszego spotkania będzie poświęcona kwestiom technicznym, bądź na to przygotowana/y.

E-PSYCHOTERAPIA PROWADZENIE PSYCHOTERAPII I SUPERWIZJI ONLINE

16. **W sytuacji związanej z pandemią** zachęcamy do zapoznania się z 17 rekomendacjami Zarządu PTPG „Prowadzenie psychoterapii i superwizji w sytuacji wyjątkowej”, które znajdziesz na gestaltpolska.org.pl.
17. **Zadbaj o dyskrecję** tak, by nikt postronny nie mógł widzieć ekranu urządzenia, a w pomieszczeniu, w którym będziesz pracowała/pracował i w pomieszczeniu pacjenta/klienta, nie znajdowały się osoby trzecie.

Rekomendujemy używanie słuchawek dla zapewnienia jak największej dyskrecji sesji *online* (lub rozmów telefonicznych), jeśli zachodzi wątpliwość czy pomieszczenie jest dobrze wyciszone.

18. **W szczególnych przypadkach** pomocne będzie, jeśli ktoś będzie obecny w tym samym lokalu (ale nie pomieszczeniu) co pacjent/klient, opodal, ktoś, kto może jej/jemu towarzyszyć po sesji. Dotyczy to osób aktualnie doświadczających trudnej sytuacji, czy trudnych emocji. Pamiętaj też, o kontrakcie na życie. Zawsze dokonuj oceny sytuacji i podejmuj kroki adekwatne do stanu pacjenta/klienta.
19. **Na bieżąco monitoruj i ewaluuj swoją pracę online** (lub przez telefon), jak skuteczne są Twoje interwencje, jak osoba je przyjmuje, jak doświadcza takiej formy pracy, jak Ty czujesz się pracując *online*, etc. Szczególnie, jeśli sesje *online* lub telefoniczne zaczynasz teraz.
20. **Pamiętaj o regularnej superwizji**. Zachęcamy też do kontaktu z koleżankami i kolegami, którzy od dłuższego czasu pracują *online*.
21. **Sprawdź, czy masz wdrożony plan na wypadek, gdybyś musiała/musiał nagle zaprzestać pracy**. Kto będzie kontaktować się z Twoimi pacjentami/klientami lub superwizantami? Jak przekażesz im informację o przerwie/nieobecności?
22. **Wprowadź procedurę działania na wypadek, gdyby doszło do utraty posiadanych przez Ciebie danych osobowych**. Pamiętaj, że w szczególnych przypadkach musisz powiadomić Prezesa Urzędu Ochrony Danych o fakcie naruszenia danych, najpóźniej 72 godziny od wykrycia takiego zdarzenia.
23. Pamiętaj, że w kwestiach związanych z bezpieczeństwem danych, najstabszym ogniwem jest człowiek i dlatego tak **ważne jest odpowiednie rozeznanie**, z jakimi zagrożeniami można się spotkać.

Jeśli decydujesz się na pracę zdalną, pamiętaj o dokumentacji dotyczącej systemów teleinformatycznych. Możesz skorzystać z bezpłatnego wzoru dokumentu nr 11: <https://gestaltpolska.org.pl/pl/rodo-w-praktyce-psychotherapeuty-wzory-dokumentow>.

24. Umów z pacjentem/klientem **formę i termin płatności**, lub ustal jakie są zasady odpłatności za sesję z firmą, organizacją, czy instytucją dla której pracujesz. W razie konieczności skontaktuj się z biurem księgowym.
25. Pamiętaj, że **rekomendacje Zarządu PTPG są jedynie wskazówkami**. Mamy nadzieję, że będą one pomocne w Twojej praktyce psychoterapeuty i superwizora.

Zachęcamy do podejmowania decyzji o pracy *online* (lub telefonicznej) po analizie osobistych predyspozycji i możliwości oraz zasięgnięciu opinii specjalistów, jeśli zachodzi taka potrzeba.

NOWE WERSJE REKOMENDACJI BĘDZIEMY UMIESZCZAĆ NA [GESTALTPOLSKA.ORG.PL](https://gestaltpolska.org.pl) W ZAKŁADCE „DLA PSYCHOTERAPEUTÓW”.